

Bluetongue, blauwtong en knutten

De GD houdt ten aanzien van de geitengezondheid de vinger aan de pols. Via vakblad Geitenhouderij houden de specialisten van de Gezonde Dieren de sector op de hoogte van actuele ontwikkelingen. Aan het woord dit keer Piet Vellema.

Door Daan Dercksen

Het is nog maar anderhalve maand geleden sinds in Nederland bluetongue officieel is vastgesteld. Sindsdien is er veel gebeurd en weten we veel meer. Wist een maand geleden nog maar een kleine groep mensen iets over bluetongue, nu weten de meeste houders van geiten, schapen of runderen inmiddels dat een knut geen mug is en zijn goed op de hoogte van de verschijnselen van blauwtong. Zie ook de folder over bluetongue verschijnselen op www.minlnv.nl.

Het veterinaire monitoringssysteem dat we in Nederland hebben bedacht om ziekten in kaart te brengen blijkt goed te werken. De veehouder die ziekteverschijnselen bij zijn dieren ziet, neemt contact op met zijn dierenarts. De dierenarts overlegt vervolgens met de GD-deskundigen van de GD-Veekijker over "niet alledaagse verschijnselen". Bij verdenking van een aangifteplichtige ziekte gaat direct een team onder leiding van VWA (Voedsel en Waren Autoriteit) met een GD-deskundige en de eigen praktiserend dierenarts naar het bedrijf. Als ter plekke een aangifteplichtige ziekte niet is uit te sluiten, worden er monsters genomen en per koerier naar CIDC-Lelystad gestuurd. In dit geval kon CIDC al de volgende dag de waarschijnlijkheid diagnose bluetongue bevestigen.

Een diagnose met grote internationale consequenties en een exportverbod was een feit. Het was een verstandige beslissing van de minister om eerst "pas op de plaats" te maken en daarna pas versoepelingen in te laten gaan daar waar dat kan. Al snel bleek dat het probleem in de omliggende landen al langere tijd aanwezig was en nu, doordat in Nederland de diagnose was gesteld, als zodanig ook werd onderkend. Ook werd al snel duidelijk dat iedere uitbraak weer anders is. Want in Nederland leven andere culicoides-soorten (knutten) dan rond de Middellandse Zee en we hebben hier andere rassen en de verwekker bleek van een ander dan

het gebruikelijke virustype (type 8).

Normaal gesproken zijn bij een bluetongue uitbraak vooral veel ziekteverschijnselen zichtbaar bij schapen en minder bij runderen en geiten. In deze uitbraak ligt dat weer anders. Er sterven gelukkig maar weinig schapen, maar er zeer weer relatief veel zieke runderen. Van zieke geiten is tot nu toe geen melding gemaakt hoewel ze wel degelijk bluetongue kunnen krijgen. Waarom dit zo loopt in deze uitbraak is nog niet bekend. Misschien omdat, zeker in het zuiden van het land, de meeste geiten binnen gehouden worden en daardoor minder kans lopen om gestoken te worden door knutten. Het diergeneeskundige netwerk heeft in al haar schakels, waarbij de houder in het begin van de ke-

ten natuurlijk erg belangrijk is, dus prima gewerkt. Maar nu komt de tijd dat we met hetzelfde netwerk bluetongue weer onder controle moeten krijgen en dat in goed overleg met onze Europese partners. Want export in voor de Neder-

landse veehouderij van groot belang. Dat dit geen eenvoudige klus wordt is nu al wel duidelijk en dat één nachtvorstje het probleem wel zal oplossen is niet reëel.

U als geitenhouder kunt bij de oplossing van bluetongue ook een belangrijke rol spelen door goed naar uw dieren te blijven kijken. En eventuele ziekteverschijnselen die op bluetongue zouden kunnen wijzen in overleg met uw eigen dierenarts direct te melden bij het landelijk LNV dierziektenummer 045-5463188.

Tijdens de komende maanden zullen we met elkaar nog veel leren over hoe bluetongue verloopt onder Nederlandse omstandigheden bij onze herkauwers. Zo weten we bijvoorbeeld niet precies hoeveel schade een bluetongue-infectie bij drachtige dieren zal veroorzaken. Wel weten we dat de mogelijkheid bestaat dat herkauwers gaan verwerpen en dat afwijkende nakomelingen geboren kunnen worden. Ook op dat soort verschijnselen zullen we dus alert moeten blijven. ■